

KĄCIK ROLNICZY

OGIEŃ I WODA

Groźniejszym jednak niż woda...

pielacz zeskorupiałej nawie-

Każdy z parańskich rolników...

O konieczności powyższego przekonał się na Ukrainie...

Również podczas palenia ros na ziemiach uboższych...

W rezultacie całe obrzymie polacie...

Nawet na tej części rosy, gdzie nie wypaliło się...

Inaczej przedstawia się sprawa na ziemiach poleśnych...

Zabezpiecza to ją od erozji (wypłukiwania)...

W ziemi pozbawionej próchnicy zaniknie życie organiczne...

Z powyższego widać, iż pelenie ma większy wpływ na zwiększenie się urodzajności...

Najlepiej byłoby zostawić te sprawy przyrodzie...

Prócz tego rozbiście przez o-

Gdyby jednak wszystko poszło dobrze i zaczął znów odradzać się zniszczony przez nas las...

AUDYCJE KULTURALNO-INFORMACYJNE POLSKO-BRAZYLIJSKIE

Musimy przejść od ogniowej gospodarki, do racjonalnej z zastosowaniem pługa i innych narzędzi rolniczych...

AUDYCJA POLSKA w "Radio Cultura do Paraná" w każdy czwartek...

Jednak to nie może być skokiem gwałtownym z jednego typu gospodarki do drugiego...

RADIO POLSKIE 'ŚWIT' - D.K.O. — Nadaje tygodniowe audycje w języku polskim...

Wymogi życia zmuszają nas jednak abyśmy odbudowali, otworzyli to, cośmy nieopatrznie, powodowani chwilową korzyścią, zniszczyli.

HENRYK SIENKIEWICZ

BARTEK ZWYCIĘZCA

(C. d. 6)

— Wrócił! Chwała bądź Bogu... Mój ty Barteczko kochane!...

Magda w tej dopiero chwili spostrzegła długą szramę, ciągnącą się przez twarz Bartka...

— At nic... Kyrser mnie tak pomacał, ale i ja jego też. W szpitalu byłem.

CASAS PERNAMBUCANAS Absolutna sumiennosc. Ceny stałe. Praça Tiradentes, 562 i Avenida Republica...

Produkcja Ropy Naftowej

Prezydent "Petrobrás'u, plk. Jonari Nunes, opublikował dane dotyczące krajowej produkcji ropy naftowej.

PRODUKCJA W STANIE BAHIA

Dotychczasowa produkcja tego stanu, wynosząca dziennie 7 tysięcy taborów...

Powwyższa pozorna sprzecznosc eksportowana produkta przy jednoczesnej konieczności jego importu...

Bahia posiada obecnie 296 szybów naftowych z czego 112 dają pełną produkcję.

Wymogi życia zmuszają nas jednak abyśmy odbudowali, otworzyli to, cośmy nieopatrznie, powodowani chwilową korzyścią, zniszczyli.

Basen Amazonki. W Olindzie oprócz istniejącego szybu N 1 prace wiertnicze przy otwarciu dwóch nowych źródeł ropy...

Pułkownik Janari na zakończenie swej publikacji stwierdził, iż tegoroczna produkcja ropy naftowej zależy od dodatkich rezultatów wierceń w Nowa Olinda...

PIJMY HERWE

Kiedy europejski przyjeździe do Brazylji i po raz pierwszy spróbuje herwy...

Inaczej ma się sprawa z szimaronem. Ten od razu przypada nam do gustu.

Inaczej przecież na powyższe sprawy, bardziej rozsądnie, można powiedzieć, reagują małe dzieci...

Dopiero kilkuletnia praktyka, okresy wyczerpania, choroby, stany nerwowe...

Inaczej ma się rzecz z szimaronem. Użyty w większej ilości wieczorem, może nas pozbawić w nocy snu.

Prosimy wyciąć ogłoszenie, wypełnić kupon drukowanym piśmem i wysłać...

Książnica Polska w Brazylji

poleca swoim klientom następujące książki po cenach o 50% niższych od cen katalogowych.

- POWIEŚCI HISTORYCZNE I WSPÓŁCZESNE BALZAC H. Stracone złudzenia...

- KSIĄZKI DLA MŁODZIEŻY HERTZ B. Ze wspomnień samowara...

KALENDARZ RODZINY POLSKIEJ na rok Pański 1956 wydawnictwo Veritas w Londynie...

Na żądanie wysyłamy katalogi książek technicznych, naukowych, z zakresu sztuki, architektury i muzyki...

UWAGA! * DZIAŁ PACZKOWY * UWAGA! Nasz Dział Paczkowy przyjmuje zlecenia na wysyłkę paczek do Polski i innych krajów...

Jeżeliś samotną osobą szukającą żony lub męża, zapisz się dziś do Polsko-Amerykańskiego i Światowego klubu — KLUB NADZIEJA

Prawdziwy zwycięzca! Przytem chwiał się na nogach. — Cożes ty pijany? — Tł... słabym jeszcze.

— Wrócił! Chwała bądź Bogu... Mój ty Barteczko kochane!... Chodź do chałupy...

— Wrócił! Chwała bądź Bogu... Mój ty Barteczko kochane!... Chodź do chałupy...

- (1) — Cicho! (2) Spokojnie! (3) Wojnę. (4) Lewa! prawa! Siano! Słoma!

TUDO PARA AUTOMÓVEIS E CAMINHÕES

PEÇAS - ACESSÓRIOS - PNEUS - BATERIAS - CORREIAS - MANGUEIRAS

CONHEÇA O MAIOR ESTOQUE DE PEÇAS E ACESSÓRIOS DO SUL DO PAÍS

PREÇOS SEMPRE VANTAJOSOS

HERMES MACEDO S/A.

"UMA TRADIÇÃO NO COMÉRCIO DE PEÇAS E ACESSÓRIOS"

CURITIBA - PONTA-GROSSA - LONDRINA - MARINGÁ - BLUMENAU - PORTO ALEGRE

Nasz Słowniczek

● **LINOTYP.** — Słowo angielskie. Jest to skomplikowana maszyna używana w drukarniach. Zastępuje ona dawniejsze ręczne składanie liter ołowianych do druku sposobem ułatwionym i szybkim. Maszyna posiada klawisze podobnie jak zwykła maszyna do pisania. Za naciśnięciem klawiszy układają się brawozowe foremki i od nich odlewa się z ołowiu linijka za linijką. Czcionki, czyli ołowiane litery nazywają się po angielsku "type", a linijka "line". Stąd nazwa maszyny: lino-type, po naszymu linotyp.

(Nowy linotyp kosztuje obecnie około Cr\$. 1.000.000,00).

● **MASZYNA ROTACYJNA.** — Nowoczesne maszyny używane do drukowania gazet są rotacyjne (czyli cylindrowe). Z jednej strony zakłada się na maszynie olbrzymi wał papieru — przepuszcza się go pomiędzy grubymi wałami czyli cylindrami z wytoczonymi literami — i z drugiej strony wychodzi gotowa gazeta jedna po drugiej nadzwyczaj szybko.

● **CURIOSUM.** — Rzecz dziwna, dziw.

● **MIT.** — Z greckiego słowa mitos — oznacza bajkę, legendę. Mitem nazywamy opinie, czasem fałszywą, jaka się tworzy dokoła wybitnych osobistości. Mamy więc mit Napoleona, mit Mussoliniego itd. Mit zawsze zawierał w sobie przesadę i robi człowieka większym niż był naprawdę.

● **ARBITRALNY.** — Od łacińskiego słowa arbititer — sędzia, rozjemca. Arbitralne zdanie jest to zdanie wypowiedziane tak, jakby to był ostatni wyrok. Arbitralnym tonem przemawiają dyktatorzy, ludzie dumni, którym się zdaje, że zawsze mają słuszność i że od ich zdania nie ma apelacji.

● **EKSCESSY** — Nadużycia, od łacińskiego słowa excessus, wykroczenie.

● **BAZALT.** — Twardy kamień o podobnej budowie jak granit, ale jednolity, nie krystaliczny. Jest to znakomity kamień do budowy dróg. Kolor czarnawy.

● **LAWA.** — Gdy wulkan wybucha, wyrzuca z wnętrza roztopioną masę kamienną, która zastęga jako mniej więcej jednolita masa różowego koloru.

POSZUKIWANIE

Pan Władysław Gural - lat około 40-tu pochodzący z Cruz Machado, skąd wyszedł przed 8-miu laty — jest poszukiwany w ważnej sprawie. Gdziekolwiek on się znajduje, lub kto by wiedział coś choćby o jego zgonie, jest uprzejmie proszony o zawiadomienie Redakcji "LUDU".

Construtora "PHOENIX"
Tadeusz Z. Gieburowski
Inżynier Cywilny
BUDOWNICTWO — PROJEKTY — POMIARY
(LOTEAMENTOS)
Rua DEZEMBARGADOR MOTA, 3549 (Esquina Tingui)
CURITIBA — PARANÁ — Cx. Postal 352

Casa de Saude S. FRANCISCO
RUA SAO FRANCISCO, 147 - CURITIBA - Telefon 2061 1043
Kompletnie wyposażona Chirurgia, Położnictwo, Internowana, Radiodeagnostico. Leczenie raka. Radioterapia. Współpraca wolna dla wszystkich lekarzy.

SLUBNE OBRACZKI — WLASNA FABRYKA
H. KAMINSKI & CIA.
A PEROLA
BIZUTERIA, SKŁAD ZEGARMISTRZOWSKI
NAJWIĘKSZY W BÓR W OKULARACH.
OTICA MODERNA
RUA 15 DE NOVEMBRO, 389 — CURITIBA

MINERVA FARMACIAS E DROGARIAS
Jest to firma, która słynie na rynku ze swoich wyborowych lekarstw — z Filiami hurtowymi i detalicznymi
CURITIBA: MINERVA, PRINCIPAL, CENTRAL, BRASIL,
MINERVA 15, SUISSA, POPULAR e DEODORO.
INTERIOR — Ponta Grossa, Londrina, Maringá, Paranaguá e União da Vitória.
Gdyby w waszej miejscowości nie było lekarstwa, które wam potrzebne, to zamówie je przez t.zw. "Reembolso Postal" w jednej z Drogarias Minerva, które zawsze są gotowe, aby obsłużyć tych, którzy je potrzebują.

CASA PARIS - Okazja
FABRICA DE ROUPAS FEITAS — Wybór ubrań, płaszczy, koszul, swetrow, artykułów męskich, damskich i dla dzieci. Ceny najniższe w Kurytybie ze zniżką. Likwiduje się płaszcze damskie po Cr\$ 300,00. **MÓWI SIĘ PO POLSKU**
PRACA TIRADENTES, 306, RÓG ULICY CRUZ MACHADO

A MODESTA
RUA JOSÉ BONIFÁCIO, 122
WIELKI WYBÓR OBUWIA I MATERIAŁÓW ŁOKCIOWYCH
PO CENACH BARDZO NISKICH W SKŁADZIE
JANA GŁODZIŃSKIEGO
(od znanego waszego, który był w "Casa do Povo")

Atrament, Farba do Pieczętek Gumowych i Metalowych; Atrament do piór wiecznych, Guma Arabska są najlepsze i najekonomiczniejsze tylko

MARKI TUCANO
FABRYKA PRODUKTÓW TUCANO
znajduje się przy Rua Alferes Angelo Sampaio, Nr. 987 w Kurytybie, Telefon 3552.
Fabryka TUCANO wyrabia też Atrament w Proszku, który kosztuje 4 razy taniej od jakiegobądź innego atramentu. Gwarantujemy dobroć naszego wyrobu.

POPIERAJ FIRMY ogłaszające się w 'LUDZIE'.
Casa Cruzeiro
Sielski, Sbalqueiro, & Cia.
Praça Coronel Enéas, 152
Żelastwo, naczynia, Szkło, farby, oleje, pokosty, nasiona ogrodowe, artykuły na prezenty itp. — CENY NISKIE.

KLINIKA DENTYSTYCZNA
DR. BONIFÁCIO SIELSKI
Chirurg-Dentysta
Konsultorium: Rua Marechal Floriano 489 przyjmuje we wtorki, czwartki i w soboty od 9 - 12 i od 2 - 7 a prz. Rua Jurua 200 w poniedziałki w środy i w piatki od 2 - 9

DR. MENDES DE ARAUJO
Leczenie bez operacji: hemoroidów, żylaków, chorób żołądkowych, niestrawności, zgagi, kiszki, wątroby, bólu kolek, śniej kiszki, raka, wrzodów na nogach. Przyjmuje od 3 - 6. Rua Dr. Murici 439, 5-te piętro, Apt. 54. Edifício S. Lourenço — Curitiba

DR. STANISŁAW BEMBEN
Lekarz — Klinika ogólna: leczy choroby kobiece, choroby żołądka, wątroby i wewnętrzne.
Kons.: Praça Tiradentes, 530 (altos da Farmácia Stefeld), od 10-12 i od 3-6 godz.
Rez.: R. Julia da Costa, 368 CURITIBA — Telefon 4376

DR. J. ALEXANDRE DOBROWOLSKI
Lekarz chirurg — Choroby kobiece. **KLINIKA OGÓLNA.**
Kons.: Praça Tiradentes, 322
Res.: Rua Treze de Maio, 879 Telefon 1036
Przyjmuje od 9 - 11 i od 3 - 6

DR. ELIAS JOSÉ HANNA — LEKARZ —
Choroby uszu, nosa i gardła.
Kons.: R. Mons. Ceiso, 136 od 3 - 6. Res.: Rua Trajano Reis, 37 - Curitiba - Paraná

WINCENTY FLENK
Chirurg - Dentysta
Godziny przyjęcia: od 8 - 11 i od 2 - 6. RUA SALDANHA MARINHO, 585 - CURITIBA

DR. CARLOS HELLER
Nie przyjmuje tymczasowo, bo jest chory.
Rezydencja: Com. Arujo, 970
KURYTYBA — Telefon 424

Casa da Borracha STIER & STIER
Największy skład wyrobów gumowych, Rua Barão do Rio Branco, 70, Curitiba - Paraná
★ CZYTAJ I ROZPOWSZCZNIJ jedyny TYGODNIK POLSKI W BRAZYLII 'LUD'.

Empregado com real sucesso nos TRAQUEOBRONQUITIS EM TODOS OS SEUS GRAUS E SUAS MANIFESTAÇÕES COMO SEJAM: TOSSES, CATARRROS, BRONQUITIS E COQUELUCHE

DR. E. TEMPSKI - Lekarz
PRAKTYKOWAŁ W SZPITALACH W POLSCE
Przyjmuje od godz. 8-iej do 12-iej i od 4-iej do 6-iej
Konsultorium: PRAÇA GENERAL OSÓRIO N.º 39
Rezydencja: Ulica 7 de Setembro, 3230 — TELEFON 677

Retificadora Braspol Ltda.
Odnawiamy wszelkie typy motorów samochodowych. Robota gwarantowana i szybka. Ceny przystępne.
RUA MARECHAL FLORIANO 1.773 — Fone 2781
CURITIBA — PARANÁ

Szklá - Kryształy - Lustra
"DURATEX" — "PYREX"

CIA. COMERCIAL DE VIDROS DO BRASIL
SZKŁA DO BUDOWLI PO CENACH BARDZO NISKICH.
AV. SILVA JARDIM, 960 - Fone 4243 - Cx Postal 1475
CURITIBA — PARANÁ

BIURO ADWOKACKIE
DR. BRONISŁAW OSTOJA ROGUSKI, DR. ZACARIAS EMILIANO SELEME i DR. EDWARD ŻELAK
Załatwiają: — Sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i nacjonalizacje, oraz przeprowadzają inwentarze.
PRAÇA ZACARIAS, 80 — piętro III, sala 303 (Edifício João Alfredo) — Telefon 2174 — CURITIBA

CASA DE SAUDE DR. MOYSÉS PACIORNIK
ODDZIAŁ DLA POŁOŻNIC I CHIRURGIA
Nowoczesny Departament dla leczenia chorób wewnętrznych, żylaki i wrzody na nogach.
Lekarze stale na zwolaniu "de Plantão".
RUA LOURENÇO PINTO, 83 — TELEFON 444 — CURITIBA

ESCRITÓRIO TÉCNICO J. FICIŃSKI - Inżynier
ARCHITEKTURA I BUDOWNICTWO
Biuro: Rua 15 de Novembro, 556, 13-te piętro, sala 1305, Telefon 350 — Edifício Lustosa — CURITIBA — PARANÁ

Dr. C. J. GRABSKI - Adwokat
Edifício Pedro Demeterco
RUA DR. MURICI, n.º 542 — 2.º ANDAR — SALA 206
CURITIBA — PARANÁ

— Materiały łokciowe —
SPRZEDAŻ HURTOWNA I DETALICZNA
JOHNSON & Cia.
Praça Generoso Marques, 26
CAIXA POSTAL 286 — Adres Telegr.: EDEMUNDO
TELEFON 2-6-2-7 — CURITIBA
— MÓWI SIĘ PO POLSKU —

CASA dos PINTORES

NOWY ADRES: RUA COMENDADOR ARAUJO 65: — FONE 2694.

FABRICA DE TINTAS, ESMALTES E VERNIZES
CAIXA POSTAL 347 — Mówi się po polsku

WERNECK & Cia Ltda. «ROCHEDO»

